

จังหวัดกาฬสินธุ์

1. สถานการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัด

จังหวัดกาฬสินธุ์มีสถานที่เที่ยวหลากหลาย โดยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่สำคัญ เช่น พิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์สิรินธร เมืองฟ้าแดดสูงยาง อนุสาวรีย์พระยาชัยสุนทร และวัดสำคัญต่าง ๆ เช่น วัดป่าดงเมือง วัดภูค่าง วัดเวฬุวัน วัดภูซำ วัดประชานิยม วัดภูคุ้มข้าว วัดเหนือ วัดภูป้อ วัดป่ามัจฉิมวาส วัดกลางอารามหลวง วัดพุทธมงคล พระธาตุยาคู นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น เขื่อนลำปาว หาดดอกเกด น้ำตกยางนางรอง ภูผาผึ้ง ถ้ำฝ่ามือแดง นอกจากนี้ยังกลุ่มทอผ้าแพรวา ซึ่งมีความสำคัญเชิงวัฒนธรรม

ปี 2551 เป็นปีที่มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากเฉพาะช่วงเทศกาลที่เป็นช่วงวันหยุดยาว เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ โดยแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับศาสนาและแหล่งโบราณวัตถุได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวสูงสุด นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวมักเดินทางเข้ามาทำบุญกันมากช่วงเดือนกรกฎาคม เพราะเป็นวันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา เดือนกันยายนทางเทศบาลได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวขึ้น มีงานสัปดาห์อาหารอร่อยและงานแสดงสินค้า OTOP ทำให้บรรยากาศการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างคึกคัก

แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมซื้อของฝากมาก ได้แก่

แหล่งท่องเที่ยว	สินค้าที่นักท่องเที่ยวชอบซื้อมากที่สุด
พิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์	ของที่ระลึก เช่น พวงกุญแจไดโนเสาร์ หุ่นจำลองไดโนเสาร์ ตุ๊กตาไดโนเสาร์ หนังสือเกี่ยวกับไดโนเสาร์ VCD เกี่ยวกับไดโนเสาร์ เสื้อยืด สินค้าที่ซื้อไป
พิพิธภัณฑ์สิรินธร	งานหัตถกรรมผ้าพื้นเมือง
อำเภอเมือง	อาหารท้องถิ่น เช่น เนื้อทุบ หมูเค็ม หมูกรอบ กุนเชียง ผ้าไหม ผ้าฝ้าย
อำเภอก้ามวง	ผ้าฝ้าย ผ้าแพรวา ชุดสูทสำเร็จรูป
หาดดอกเกด	สินค้าประเภทอาหารที่ทำจากปลา กุ้ง จากเขื่อน
หมู่บ้านหัตถกรรม	ผ้าไหม

2. โครงสร้างทั่วไปของผู้เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งสิ้น 1,873 ตัวอย่าง แบ่งเป็นคนไทยร้อยละ 92 และชาวต่างประเทศร้อยละ 8 โดยมีกลุ่มคนไทยที่ค้างคืนร้อยละ 87 และชาวต่างประเทศค้างคืนร้อยละ 96

2.1 ภูมิลำเนาถิ่นที่อยู่อาศัย

คนไทยที่เดินทางมากาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยตนเอง และกรุงเทพฯ ด้วยสัดส่วนร้อยละ 46 และ 31 ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะมาจากประเทศในทวีปยุโรปและเอเชีย ด้วยสัดส่วนร้อยละ 34 และ 33 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ ที่มากาฬสินธุ์ ในปี 2551

จังหวัด	ภูมิลำเนา	คนไทย			ภูมิลำเนา	ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
กาฬสินธุ์	1. กรุงเทพฯ	6.64	35.09	31.37	1. ทวีปอเมริกา	60.00	21.90	23.24
	2. ภาคกลาง	1.77	11.58	10.30	2. ทวีปยุโรป	20.00	34.31	33.80
	3. ภาคตะวันตก	0.88	1.66	1.56	3. โอเชียเนีย	-	9.49	9.15
	4. ภาคตะวันออก	1.33	4.39	3.99	4. ทวีปเอเชีย	-	34.31	33.10
	5. ภาคเหนือ	3.98	5.93	5.67	5. ตะวันออกกลาง	-	-	-
	6. ภาคใต้	0.44	1.00	0.93	6. ทวีปแอฟริกา	20.00	-	0.70
	7. ภาคอีสาน	84.96	40.35	46.18				
	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00
	ยอดรวม (คน)	226	1,505	1,731	ยอดรวม (คน)	5	137	142

2.2 เพศ อายุ อาชีพ รายได้

คนไทย

กลุ่มตัวอย่างคนไทยประกอบด้วยเพศหญิงและชายในสัดส่วนร้อยละ 52:48 ประมาณร้อยละ 63 เป็นผู้มีอายุระหว่าง 25 - 45 ปี ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ- วิศวกร (21%) ทำธุรกิจส่วนตัว (21%) และแรงงานรับจ้าง (21%) ในด้านรายได้ ร้อยละ 78 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาทต่อเดือน

ชาวต่างประเทศ

ชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 58 เป็นเพศชาย กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 15-34 มีมากถึงร้อยละ 52 ของกลุ่มตัวอย่าง อาชีพของผู้เดินทางส่วนใหญ่คือ นักเรียน นักศึกษา (28%) ประกอบธุรกิจส่วนตัว (27%) พนักงานบริษัท (16%) และลูกจ้าง (16%) โดยทั้ง 4 กลุ่มมีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ 87 ของกลุ่มตัวอย่าง และร้อยละ 54 เป็นกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐต่อปี

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มากาฬสินธุ์ในปี 2551

กาฬสินธุ์	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
เพศ	ชาย	42.04	48.70	47.83	100.00	56.93	58.45
	หญิง	57.96	51.30	52.17	0.00	43.07	41.55
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อายุ	15-24 ปี	23.45	20.53	20.91	20.00	29.93	29.58
	25-34 ปี	29.65	30.63	30.50	20.00	22.63	22.54
	35-44 ปี	30.09	32.82	32.47	40.00	27.01	27.46
	45-54 ปี	12.39	12.82	12.77	-	14.60	14.08
	55-64 ปี	3.98	2.99	3.12	-	5.84	5.63
	65 ปีขึ้นไป	0.44	0.20	0.23	20.00	-	0.70
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อาชีพ	เจ้าของกิจการ	17.70	21.26	20.80	20.00	27.74	27.46
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	22.57	21.00	21.20	20.00	5.84	6.34
	พนักงานบริษัท	9.73	11.16	10.98	-	16.79	16.20
	แม่บ้าน	4.87	1.66	2.08	-	-	-
	นักเรียน นักศึกษา	18.58	12.29	13.11	20.00	28.47	28.17
	เกษียณ	0.44	1.20	1.10	20.00	3.65	4.23
	เกษตรกร	7.08	8.70	8.49	20.00	-	0.70
	แรงงานรับจ้าง	13.27	21.59	20.51	-	16.79	16.20
	อื่นๆ	5.75	1.13	1.73	-	0.73	0.70
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 3 โครงสร้างด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่างนักเดินทางชาวไทยและต่างประเทศที่มากาพลินธุ์ในปี 2551

จังหวัด	รายได้ (บาทต่อปี)	ชาวไทย			รายได้ (US\$ ต่อปี)	ชาวต่างชาติ		
		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	Total		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	Total
กาพลินธุ์	ไม่มีรายได้	11.06	7.91	8.32	1.น้อยกว่า 10,000	20.00	55.47	54.23
	น้อยกว่า 10,000	34.07	34.68	34.60	2. 10,000 – 14,999	0.00	21.17	20.42
	10,000-15,000	29.65	35.81	35.01	3. 15,000 – 19,999	40.00	14.60	15.49
	15,001-30,000	17.70	16.94	17.04	4. 20,000 – 39,999	20.00	5.84	6.34
	30,001-45,000	6.64	3.92	4.27	5. 40,000 – 59,999	0.00	2.19	2.11
	45,001-60,000	0.88	0.47	0.52	6. 60,000 – 79,999	0.00	0.00	0.00
	60,000-75,000	0.00	0.20	0.17	7. มากกว่า 80,000	20.00	0.73	1.41
	75,001-90,000	0.00	0.07	0.06				
	มากกว่า 90,000	0.00	0.00	0.00				
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	รวม (%)	100.00	100.00	100.00
ยอดรวม (คน)		226	1,505	1,731	ยอดรวม (คน)	5	137	142

3. พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว/พักผ่อนในแต่ละครั้ง

คนไทย

วัตถุประสงค์หลักของนักเดินทางที่มาเป็นการเดินทางเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อนร้อยละ 37 และเพื่อท่องเที่ยวร้อยละ 34 โดยมีมากถึงร้อยละ 63 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวกาพลินธุ์ จังหวัดเดียว ประมาณร้อยละ 13 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน การมาเยือนจังหวัดกาพลินธุ์ ร้อยละ 75 เป็นการเดินทางครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 27 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 23 เดินทางมากับญาติ โดยส่วนใหญ่นิยมเดินทาง 1-2 คน (ร้อยละ 66)

ชาวต่างประเทศ

วัตถุประสงค์หลักร้อยละ 74 เป็นการเดินทางมากาพลินธุ์เพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน และมีประมาณร้อยละ 23 ที่เดินทางมาเพื่อประชุม/อบรม/สัมมนา สำหรับผู้ที่เดินทางมาเอง มีร้อยละ 1 ที่เดินทางมาติดต่อบุรคิจ โดยมีร้อยละ 75 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวกาพลินธุ์เดินทางท่องเที่ยว 2-3 จังหวัด ร้อยละ 4 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน และร้อยละ 99 เป็นการเดินทางมาครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 67 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 26 เดินทางมากับครอบครัว ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ร่วมทาง 5-10 คน (ร้อยละ 44)

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ร้อยละ)

ภาพสินธุ์	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
วัตถุประสงค์ ของการท่องเที่ยว	1. ท่องเที่ยว/พักผ่อน	46.90	31.63	33.62	100.00	72.99	73.94
	2. ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	4.42	6.31	6.07	-	24.09	23.24
	3. ติดต่อธุรกิจ	13.27	9.77	10.23	-	1.46	1.41
	4. ปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงาน	2.65	8.57	7.80	-	0.73	0.70
	5. เยี่ยมญาติ/เพื่อน	21.24	39.73	37.32	-	0.73	0.70
	6. ชมนิทรรศการ/แสดงสินค้า	2.65	0.80	1.04	-	-	-
	7. ได้รับรางวัล	-	0.20	0.17	-	-	-
	8. ไหว้พระ ปฏิบัติธรรม	4.42	2.52	2.77	-	-	-
	9. อื่นๆ	4.42	0.47	0.98	-	-	-
		รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนจังหวัดที่ ท่องเที่ยว	1 จังหวัด	72.12	61.79	63.14	20.00	3.65	4.23
	2 จังหวัด	19.03	31.63	29.98	40.00	32.12	32.39
	3 จังหวัด	7.52	5.71	5.95	20.00	43.07	42.25
	4 จังหวัด	0.88	0.33	0.40	-	20.44	19.72
	5 จังหวัดขึ้นไป	0.44	0.53	0.52	20.00	0.73	1.41
		รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนการเยี่ยม เยือน	จำนวน 1 ครั้ง	70.80	76.01	75.33	100.00	99.27	99.30
	จำนวน 2 ครั้ง	16.81	15.68	15.83	-	0.73	0.70
	จำนวน 3 ครั้ง	5.75	4.85	4.97	-	-	-
	จำนวน 4 ครั้ง	0.88	1.46	1.39	-	-	-
	จำนวน 5 ครั้งขึ้นไป	5.75	1.99	2.48	-	-	-
		รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ผู้ร่วมทาง	คนเดียว	20.80	13.82	14.73	-	3.65	3.52
	เพื่อนหรือแฟน	30.97	26.64	27.21	20.00	68.61	66.90
	ครอบครัว	23.01	20.86	21.14	80.00	24.09	26.06
	ญาติ	13.27	24.92	23.40	-	0.73	0.70
	กลุ่มที่ทำงานร่วมกัน	11.06	13.42	13.11	-	-	-
	อื่น ๆ	0.88	0.33	0.40	-	2.92	2.82
		รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ต่อ)

ภาพสินค้า	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
จำนวนผู้ร่วมทาง	จำนวน 1 คน	48.67	45.98	46.33	-	5.11	4.93
	จำนวน 2 คน	17.26	20.60	20.16	40.00	13.14	14.08
	จำนวน 3 คน	11.95	16.08	15.54	-	15.33	14.79
	จำนวน 4 คน	6.19	6.84	6.76	-	20.44	19.72
	จำนวน 5 คน	3.54	5.45	5.20	-	11.68	11.27
	จำนวน 6-10 คน	5.75	3.99	4.22	60.00	31.39	32.39
	จำนวนมากกว่า 10 คน	6.64	1.06	1.79	-	2.92	2.82
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

4. แรงจูงใจในการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

แรงจูงใจสำคัญที่ดึงดูดให้นักทัศนกรไทยมาจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ การมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ระยะทาง และเวลาในการเดินทาง ตามลำดับ

สำหรับนักท่องเที่ยวไทยนั้น แรงจูงใจสำคัญที่มาจังหวัดกาฬสินธุ์ คือ ระยะทาง เวลาในการเดินทาง และการมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดกาฬสินธุ์ได้มากกว่าร้อยละ 55

ส่วนนักทัศนกรชาวต่างประเทศ ร้อยละ 80 ตอบว่ามาจังหวัดกาฬสินธุ์ เพราะมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ รองลงมาร้อยละ 20 ตอบว่าเพราะความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แรงจูงใจที่สำคัญ ได้แก่ การมีสินค้าราคาถูก เวลาในการเดินทาง และระยะทาง ตามลำดับ โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดกาฬสินธุ์มากกว่าร้อยละ 96

ตารางที่ 5 แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดกาฬสินธุ์ในปี 2551

แรงจูงใจของการมาเที่ยว	นักท่องเที่ยว		นักท่องเที่ยว	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สถานที่ท่องเที่ยว	32.74	80.00	12.49	2.92
มีความปลอดภัย	3.98	0.00	3.06	0.00
อาหารอร่อย	5.31	0.00	5.78	0.00
ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	7.08	20.00	6.51	0.00
ช่วงเทศกาล	8.41	0.00	12.82	0.00
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	3.10	0.00	3.79	0.00
สินค้าราคาถูก	7.08	0.00	10.90	72.26
ระยะทาง	16.81	0.00	28.64	11.68
เวลาในการเดินทาง	11.95	0.00	13.69	11.68
อื่นๆ	3.54	0.00	2.33	1.46
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรก สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ วัด พิชัยภณห์ และแหล่งช้อปปิ้ง ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้แก่ วัด แหล่งบันเทิง และแหล่งช้อปปิ้ง

ตารางที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มตัวอย่าง	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
วัด	35.4	31.7
พระราชวัง	0.0	0.0
แหล่งบันเทิงนันทนาการ	4.4	23.3
อุทยานแห่งชาติ	0.0	0.0
อุทยานประวัติศาสตร์	0.0	0.0
พิพิธภัณฑ	30.3	4.0
ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	11.3	18.7
แหล่งช้อปปิ้ง	18.7	22.4
สวนสัตว์ สวนสนุก	0.0	0.0
รวม	100.0	100.0

5. การประเมินคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อน

5.1 คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดกาฬสินธุ์จัดว่าเป็นจังหวัดที่มีปัญหาตามแหล่งท่องเที่ยวน้อยมาก สำหรับชาวไทย แหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหามากที่สุดในจังหวัดกาฬสินธุ์ คือ พิพิธภัณฑ์ แหล่งบันเทิงนันทนาการ ถ้ำน้ำตก วัด และแหล่งช้อปปิ้ง ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติแหล่งท่องเที่ยวที่พบปัญหา คือ แหล่งช้อปปิ้ง ถ้ำน้ำตก วัด และแหล่งบันเทิงนันทนาการ ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดกาฬสินธุ์ในปี 2551

แหล่งท่องเที่ยว		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
กาฬสินธุ์	วัด	2.72	0.43
	พระราชวัง	0.00	0.00
	แหล่งบันเทิงนันทนาการ	5.56	0.22
	อุทยานแห่งชาติ	0.00	0.00
	อุทยานประวัติศาสตร์	0.00	0.00
	พิพิธภัณฑ์	5.93	0.00
	ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	3.00	0.44
	แหล่งช้อปปิ้ง	2.46	0.91
	สวนสัตว์ สวนสนุก	0.00	0.00
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	1,731	142

5.2 คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะ

คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของจังหวัดกาฬสินธุ์อยู่ในเกณฑ์ดี ยกเว้นในด้านรถประจำทางที่พบว่ามีปัญหาในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย (ร้อยละ 17 ของกลุ่มตัวอย่าง) ส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทศไม่พบปัญหาเกี่ยวกับบริการเกี่ยวข้บบขนส่งสาธารณะ

ตารางที่ 8 ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของนักเดินทางที่มาจังหวัดกาฬสินธุ์ในปี 2551

ระบบขนส่งสาธารณะ		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
กาฬสินธุ์	รถประจำทาง/รถสองแถว	16.70	0.70
	เรือโดยสาร	0.46	0.00
	รถแท็กซี่/รถสามล้อ/แท็กซี่	5.78	0.00
	รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง	0.46	0.00
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	1,731	142

5.3 คุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัด

ในการประเมินการให้บริการของสถานที่พักแรมในจังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งในด้านของคุณภาพ ความสะอาด และสุขอนามัยอาหารของที่พักแรม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 78 เท่ากันในทุกด้าน ที่เหลือจะมีความพอใจเป็นระดับดีเป็นส่วนใหญ่ โดยมีความไม่พึงพอใจน้อยมาก ซึ่งบริการที่มีผู้ไม่พอใจมากที่สุด ได้แก่ ด้านสุขอนามัยอาหาร (ร้อยละ 2)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะมีความพึงพอใจในบริการของสถานที่พักในจังหวัดกาฬสินธุ์ระดับดีคิดเป็นประมาณร้อยละ 63 ในทุกด้าน

5.4 ข้อคิดเห็นของนักเดินทางด้านบริการของจังหวัด

ผลการสำรวจข้อคิดเห็นจากนักวิจัยภาคสนาม ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วยแบบสอบถาม พอสรุปประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ได้ดังนี้

- แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ขาดความน่าสนใจ ขาดการพัฒนา ทำให้นักท่องเที่ยวผิดหวังจึงดูเหมือนจังหวัดกาฬสินธุ์เป็นเพียงทางผ่านเพื่อไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน คือ ลาว เวียดนาม หรือเป็นทางผ่านไปสู่จังหวัดอื่น เช่น มุกดาหาร
 - อากาศร้อนเกือบทั้งปี
 - ร้านอาหารและที่พักมีน้อย
 - มีการขายสินค้าเกินราคา แก่นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
 - มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากในช่วงเทศกาล จึงเกิดขยะมากมาย และควันรถที่ปล่อยออกมาจากท่อไอเสียทำให้เกิดมลภาวะ
 - ปัญหาเศรษฐกิจ ทำให้นักท่องเที่ยวเริ่มประหยัดไม่ออกมาท่องเที่ยวมากนัก

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดกาฬสินธุ์ในปี 2551

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
คุณภาพของที่พักรวม	แย่	0.23	0.00
	พอใช้	78.47	37.78
	ดี	21.31	62.22
	รวม	100.00	100.00
ความสะอาดของที่พักรวม	แย่	0.90	0.00
	พอใช้	78.24	37.04
	ดี	20.86	62.96
	รวม	100.00	100.00
สุขอนามัยของอาหารของที่พักรวม	แย่	1.58	0.74
	พอใช้	77.78	35.56
	ดี	20.65	63.70
	รวม	100.00	100.00

6. โครงสร้างการใช้จ่าย

6.1 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่จัดการเดินทางเอง

นักเดินทางคนไทยที่จัดการเดินทางเอง ถ้าไม่ค้างคืนจะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดกาฬสินธุ์เฉลี่ย 1,625 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 3 รายการ คือ ค่าพาหนะภายในจังหวัด (50%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (28%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (15%)

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการค้างคืนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 930 บาท ค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (41%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (25%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (17%) และค่าที่พัก (9%)

6.2 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่มาจากพหุวัฒนธรรม

นักทัศนารคนไทยที่มาจากพหุวัฒนธรรม จะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดกาฬสินธุ์เฉลี่ย 2,002 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 3 รายการ คือ ค่าพาหนะภายในจังหวัด (40%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (29%) และค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง (17%)

สำหรับนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,147 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (27%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (25%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (21%) และค่าที่พัก (12%)

6.3 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเอง

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,255 บาทรายการใช้จ่ายของนักทัศนารที่ไม่ค้างคืนมี 3 รายการหลัก ได้แก่ ค่าพาหนะภายในจังหวัด (65%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (22%) และค่าอาหารและเครื่องดื่ม (13%)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการค้างคืนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,322 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (30%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (24%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (19%) และค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (15%)

6.4 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่มาจากบริษัทนำเที่ยว

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 667 บาทต่อคนต่อวัน รายการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ค้างคืนมี 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (35%) ค่าที่พัก (24%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (16%) และค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง (10%)

ส่วนนักทัศนารชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 2,600 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายหลัก คือ ค่าพาหนะเดินทาง (62%) และค่าอาหารและเครื่องดื่ม (38%)

ตารางที่ 10 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยว นักทัศนจร จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ปี 2551

ค่าใช้จ่ายในจังหวัดกาฬสินธุ์	จัดการเดินทางมาเอง(ร้อยละ)				จัดการเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว(ร้อยละ)			
	นักทัศนจร		นักท่องเที่ยว		นักทัศนจร		นักท่องเที่ยว	
	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ
1. ค่าเสื้อผ้า อุปกรณ์การเดินทาง	1.57	0.00	3.40	6.42	4.16	0.00	7.20	0.91
2. ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	49.96	64.60	40.62	15.20	39.64	61.54	26.67	3.32
3. ค่าที่พัก	0.00	0.00	8.37	24.38	0.00	0.00	11.74	24.18
4. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	27.99	13.27	24.81	19.09	29.14	38.46	21.15	34.95
5. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	14.70	22.12	16.54	30.48	5.83	0.00	25.16	16.33
6. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	1.26	0.00	3.55	4.26	16.65	0.00	3.77	9.71
7. ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	0.03	0.00	0.48	0.18	2.50	0.00	1.26	3.57
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	4.49	0.00	2.23	0.00	2.08	0.00	3.06	7.03
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน	1,624.66	1,255.00	929.80	1,322.07	2,002.00	2,600.00	1,147.47	667.07
ระยะเวลาพักเฉลี่ย(วัน)			3.64	4.37			4.30	4.34

7. ระยะเวลาในการพำนัก

ผู้ที่จัดการเดินทางเองและค้างคืน มักใช้เวลาพำนักที่กาฬสินธุ์เฉลี่ย 3.64 วันสำหรับชาวไทย และ 4.37 วันสำหรับชาวต่างประเทศ ส่วนผู้ที่เดินทางมากับบริษัทจัดนำเที่ยว โดยเฉลี่ยชาวไทยใช้เวลาพำนัก 4.30 วันและชาวต่างประเทศใช้เวลาพำนัก 4.34 วัน

8. โอกาสที่จะกลับมาเยือนจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้เดินทางทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเดินทางมาเยือนกาฬสินธุ์ โดยมีร้อยละ 91.3 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และร้อยละ 90.1 ของชาวต่างชาติที่กลับมาเยือนจังหวัดนี้อีกภายใน 3 ปี

จังหวัด	โอกาสที่จะกลับมาเยือนใหม่	
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ
กาฬสินธุ์	91.33	90.14

.....